

PROJECTPLAN WATERWET

Oeververvanging T9 Gouwe Vak 6

Provincie Zuid-Holland

10 OKTOBER 2019

Contactpersoon

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 4205
3006 AE Rotterdam
Nederland

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	Waarom een projectplan?	6
1.2	Het ontwerp van de kadeverbetering	6
2	BELEID- EN WETTELIJKE KADERS	7
2.1	Wet- en regelgeving	7
2.1.1	Waterwet	7
2.1.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland	7
2.1.3	Besluit milieueffectrapportage	7
2.2	Beleid rijk	8
2.2.1	Richtlijnen Vaarwegen 2017	8
2.3	Beleid Provincie Zuid-Holland	8
2.3.1	Beleid infrastructuur	8
2.3.2	Beleid water	9
2.4	Beleid Hoogheemraadschap van Rijnland	9
2.5	Beleid Gemeente Alphen aan de Rijn	11
3	PROJECTBESCHRIJVING	13
3.1	Huidige situatie	13
3.2	Ontwerpuitgangspunten oeverconstructie	14
3.2.1	Sterkte, stabiliteit en vervorming	14
3.2.2	Positie nieuwe oeverconstructie	14
3.3	Wijzigingen ten opzichte van bestaande constructie	15
4	VOORBEREIDING EN UITVOERING	16
4.1	Onderzoeken	16
4.2	Toestemmingen en besluiten	17
4.3	Planning	17
4.4	Uitvoeringsaspecten	17
4.5	Wijze van uitvoering	18
4.6	Schade, klachten en hinderbeleving	18
4.7	Beheer en onderhoud	19
4.8	Communicatie	19
4.8.1	Stakeholders	19

4.8.2	Omgeving	19
5	RECHTSBESCHERMING	21
5.1	Procedure projectplan	21
6	BIJLAGEN	22
6.1	Referentie ontwerp vak 6	22
6.2	Besluit vorm-vrije m.e.r.	22
6.3	Schadeprotocol	22
	COLOFON	23

1 INLEIDING

Provincie Zuid-Holland (hierna: PZH) is beheerder van een vaarweg met een lengte van 143 km. Onderdeel hiervan is De Gouwe, gelegen tussen Alphen aan de Rijn en Gouda. De Gouwe vormt een verbinding tussen de Oude Rijn en de Hollandse IJssel en is binnen het vaarwegnet van PZH aangeduid als traject 9. In het kader van een door de Dienst Beheer en Infrastructuur uitgevoerde corridorstudie is de vaarweg functioneel (op gebruik) en technisch (op onderhoudsstaat) getoetst. Op basis van dit onderzoek is een vervangingsbehoefte ontstaan van circa 15 kilometer oeverconstructie in de periode 2015-2030. Aan deze vervangingsbehoefte wordt door PZH gefaseerd invulling gegeven.

Voor de uitvoeringsjaren 2018-2020 zijn de resterende oevers aan de westzijde van de Gouwe geprogrammeerd voor grootschalige onderhouds- en verbetermaatregelen. Binnen dit kader wordt in totaal circa 4,3 kilometer oever verspreid over vijf locaties aan de westzijde van de Gouwe vervangen. Het traject T9 en de vijf aangewezen vakken zijn in onderstaand figuur weergegeven in bovenaanzicht.

Figuur 1-1: Traject T9 inclusief vakken

Doel van de serie onderhouds- en verbetermaatregelen op deze locaties is het technisch dusdanig verbeteren van de kwaliteit van de provinciale oevers, dat deze de komende 100 jaar geen groot onderhoud nodig hebben. Dit projectplan betreft vak 6, waarbij het gaat over een traject met een lengte van 395 meter. Het is gelegen ter hoogte van de Overslag Terminal Alphen in Alphen aan den Rijn.

1.1 Waarom een projectplan?

De Waterwet schrijft in artikel 5.4 voor dat bij de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder (hierbij de Provincie Zuid-Holland) een projectplan vastgesteld moet worden. De provincie is als vaarwegbeheerder onderdeel van het integraal waterbeheer en vult met dit projectplan doelstelling 2.1c zoals beschreven in de waterwet te vervullen. Doelstelling 2.1c betreft de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Het projectplan moet tenminste bevatten:

1. een beschrijving van het werk;
2. de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd en
3. een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

Dit projectplan bevat een beschrijving van de hiervoor genoemde 3 punten.

1.2 Het ontwerp van de kadeverbetering

De in dit projectplan voor vak 6 gepresenteerde wijze van uitvoering en beschreven werkzaamheden zijn gebaseerd op een door een Arcadis opgesteld referentieontwerp (waarop door GS een besluit is genomen) met een uitwerking door de Vries Werkendam B.V. opgesteld ontwerp voor het vervangen van diverse oeverconstructies (zie bijlage 1). De nieuwe oeverconstructie is getoetst op sterkte, stabiliteit en vervorming.

Het ontwerp is opgesteld aan de hand van de volgende documenten:

Van de Provincie Zuid-Holland:

- Handboek Ontwerpcriteria Vaarwegen versie 1.0 juni 2017
- Nota onderhoud kapitaalgoederen 2016-2019 (deel infrastructuur Wegen en Vaarwegen)
- Referentieontwerp vak 6 t/m 10
- Richtlijnen Vaarwegen 2017

Van Hoogheemraadschap Rijnland:

- Legger waterkeringen
- Keur Rijnland 2015
- Handreiking beschoeiingen en damwanden in regionale keringen, februari 2017

2 BELEID- EN WETTELIJKE KADERS

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de wijze waarom dit projectplan past binnen de wettelijke kaders voor vak 6.

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Waterwet

In de Waterwet is in artikel 5.4 onder lid 1 opgenomen dat voor wijziging of aanleg van een waterstaatswerk door de beheerder een projectplanprocedure nodig is. De wijziging betreft de vervanging van oeverconstructies door de provincie. Verder wordt in hoofdstuk 5 beschreven waaraan de een projectplan minimaal moet voldoen en hoe de procedure moet worden gevoerd.

2.1.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

In de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland is opgenomen wie belast is met de uitvoering van het beheer aan diverse vaarwegen. Dit is opgenomen in Bijlage IX Lijsten behorende bij de Kaart 2 in Bijlage II en Artikelen 5.1. en 5.2 van de omgevingsverordening. Hierin staat dat de Provincie belast is met de uitvoering van het beheer van vaarwegnummer A-9, namelijk de Gouwe en het Gouwekanaal, inclusief de Julianasluis, Voorhaven en de toegangseuvel vanuit Rijksvaarwater Hollandse IJssel.

2.1.3 Besluit milieueffectrapportage

De Milieueffectrapportage (m.e.r.) is wettelijk verankerd in Hoofdstuk 7 Wet milieubeheer (Wm) (artikel 7.1 tot en met artikel 7.42). In het Besluit milieueffectrapportage is opgenomen voor welke activiteiten en in welke gevallen een milieueffectrapportage (MER) of een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. In een m.e.r.-beoordeling wordt in beeld gebracht of voor een specifiek voornemen een MER al dan niet noodzakelijk is.

Volgens het Besluit m.e.r. onderdeel D3.1 geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor de “aanleg, wijziging of uitbreiding van een binnenvaarweg die kan worden bevaren door schepen met een laadvermogen van 900 ton of meer” (zie Tabel 2-1). De Gouwe kan worden bevaren door schepen met een laadvermogen van 900 ton of meer. Het vervangen van de westelijke oeverconstructie langs de Gouwe is daarmee m.e.r. beoordelingsplichtig

Tabel 2-1 Besluit m.e.r. onderdeel D3.1

Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluiten
De aanleg, wijziging of uitbreiding van een binnenvaarweg.	<p>In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een binnenvaarweg die:</p> <p>1° kan worden bevaren door schepen met een laadvermogen van 900 ton of meer of</p> <p>2° een oppervlakte van 25 hectare of meer heeft.</p>	<p>De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.</p>	<p>De vaststelling van het tracé op grond van de Tracéwet door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat dan wel het projectplan, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, of, indien artikel 5.4, zesde lid, van die wet van toepassing is, het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet, dan wel bij het ontbreken daarvan de besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet</p>

2.2 **Beleid rijk**

2.2.1 **Richtlijnen Vaarwegen 2017**

De Richtlijnen Vaarwegen bundelen kennis van vaarwegbeheerders. Het toepassen van deze Richtlijnen zorgt voor betrouwbare vaarwegen met voldoende diepte, breedte en doorvaarhoogte. De nieuwste versie van de Richtlijnen, 2017, draagt op drie manieren bij aan een efficiënte sector:

- Meer kwaliteit van de vaarwegen
- Meer dienstbaarheid aan de vaarweggebruiker
- Meer samenwerking tussen beheerders

De Richtlijnen voorzien in het verkeerskundig ontwerp van vaarwegvakken, sluisen, bruggen en binnenhavens van klasse I t/m VIb (beroepsvaart), ZM-A tot en met MD (recreatievaart) resp. BVA en BVB (chartervaart) en geven voorschriften die zijn gericht op toepassing bij aanleg en renovatie van vaarwegen en -objecten.

2.3 **Beleid Provincie Zuid-Holland**

2.3.1 **Beleid infrastructuur**

In de Omgevingsvisie provincie Zuid-Holland (vastgesteld op 20 februari 2019)) onderscheidt de provincie vier rode draden die richting geven aan de gewenste ontwikkeling en het handelen van de provincie:

- Beter benutten en opwaarderen van wat er is
- Vergroten van de agglomeratiekracht
- Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit
- Bevorderen van de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving

Het operationele doel dat is aangegeven voor vaarwegen in de Omgevingsvisie is om de tien belangrijkste vaarwegtrajecten die in beheer zijn van de provincie, waaronder de Gouwe, in 2030 zoveel mogelijk te laten voldoen aan de eisen overeenkomstig de aan de betreffende vaarweg toegekende CEMT klasse. De Gouwe wordt benoemd als een transportas van strategisch belang voor het vervoer van goederen. De binnenvaart heeft hier prioriteit maar samen varen met de recreatievaart blijft mogelijk.

De provincie zal het beheer van vaarwegen, inclusief de inliggende werken zoals oeverconstructies, steeds meer koppelen aan de toekomstige functie en het gebruik van de vaarwegen en oevers. Oevers moeten in goede staat van onderhoud zijn: stevig, aantrekkelijk en passend in hun omgeving. Het toe te passen oevertype staat beschreven in het Handboek Vaarwegen, en wordt in hoofdstuk 3 verder uitgelegd. Voor effectief vaarwegbeheer, adequaat onderhoud van de oevers en het voorkomen van zicht belemmerende ontwikkelingen voor de scheepvaart is een bebouwingsvrije zone en een vrijwaringszone langs de oever van belang. In de Omgevingsverordening is hiervoor een juridisch kader geboden.

In de Omgevingsvisie Provinciale infrastructuur op orde wordt omschreven dat de provincie zorgt voor een vlotte en veilige afwikkeling van verkeer in Zuid-Holland en dat zij de wettelijke plicht heeft haar areaal, provinciale wegen en vaarwegen te beheren en te onderhouden. Daartoe heeft de provincie de volgende beleidskeuzes gemaakt:

1. De dagelijkse beheer- en onderhoudswerkzaamheden, het Dynamisch Verkeersmanagement en bediening van bruggen over cruciale vaar- en wegroutes;
2. De uitvoering van planmatige onderhoudsprojecten;
3. De instandhouding van Zuid-Hollandse veren en veerinfrastructuur;
4. De uitvoering Provinciale fietsroutes in haar Fietsplan 2016-2025.

2.3.2 Beleid water

De provinciale rol in het waterveld spitst zich met name toe op kaderstelling en toezicht. Voor de provincie Zuid-Holland zijn vier kernopgaven geformuleerd, waar het provinciaal waterbeleid zich met name op richt. De vier kernopgaven zijn in het Regionaal waterplan 2016-2021 vervolgens verder uitgewerkt in diverse beleidsthema's. De vier kernopgaven zijn:

- waarborgen van de waterveiligheid;
- realiseren van mooi en schoon water;
- ontwikkeling van een duurzame (zoet)watervoorziening;
- realiseren van een robuust en veerkrachtig watersysteem.

Met name het waarborgen van de waterveiligheid heeft een directe link met de activiteiten waar dit projectplan op toe ziet. Het waarborgen van de veiligheid heeft betrekking op overstromingen en wateroverlast. Uitgangspunten zijn risicobeheersing en het voorkomen van afwenteling op andere gebieden. Hiertoe zijn onder meer afspraken gemaakt over versterking van de kustbescherming en de versterking van rivierdijken. Voor de kernopgave mooi en schoon water zijn de chemische en ecologische kwaliteit van het water van belang. Ook het behoud van een goede zwemwaterkwaliteit speelt hierbij een rol. De diversiteit en aantrekkelijkheid van het landschap in Zuid-Holland heeft veel te maken met de aanwezigheid van water. Het ontwikkelen van een duurzame zoetwatervoorziening heeft onder meer gevolgen voor de bescherming van bestaande drinkwaterbronnen en de verdeling van het drinkwater over verschillende watergebruikers.

Door droogte en/of verzilting kan een tekort ontstaan aan zoet water. De opgave is een duurzame situatie te creëren, waarin het watersysteem en de ruimtelijke functies zodanig op elkaar zijn afgestemd dat waterbeheer 'zo eenvoudig mogelijk' is. Voor het realiseren van een robuust en veerkrachtig watersysteem ziet de provincie met name toe op goed operationeel waterbeheer door de waterschappen. Het oppervlaktewatersysteem in Zuid-Holland is een uniek systeem dat het resultaat is van eeuwenlang 'polderen' in het deltalandschap. Het systeem functioneert nog steeds, maar staat onder druk en vraagt aanpassingen en meer ruimte om ook op termijn goed te kunnen blijven functioneren. De toenemende verstedelijking heeft gevolgen voor de afvoer van water, waardoor aanpassingen van het watersysteem noodzakelijk zijn.

IPO klassen

Middels IPO klassen wordt de veiligheidsnorm van keringen aangegeven. Er worden vijf van deze IPO klassen onderscheiden, namelijk klasse I t/m V waarbij V de hoogste veiligheidsklasse is.

- De kering van Polder Alpherhoorn heeft een IPO klasse V. Hiervoor geldt dat moeten worden uitgegaan van RC2.
- De kering ter plaatse van de Westgouwerweg aan de noordzijde van het spoor heeft IPO V en RC0. Hiervoor zijn geen eisen.
- De kering ter plaatse van de Westgouwerweg, polder Het Zaanse Rietveld aan de noordzijde van het spoor heeft IPO III en RC1.

2.4 Beleid Hoogheemraadschap van Rijnland

Het Hoogheemraadschap van Rijnland zorgt voor de (water)veiligheid in zijn gebied en is verantwoordelijk voor de zorg van de waterkeringen. Momenteel en in de toekomst krijgen factoren als klimaatontwikkeling, zeespiegelstijging en bodemdaling grote invloed op deze veiligheidstaak. Door bevolkingsgroei neemt de druk op de schaarse ruimte binnen Rijnland toe. Waterkeringen worden niet alleen meer gebruikt voor veiligheid, maar steeds vaker ook voor andere functies zoals wonen, werken en infrastructuur.

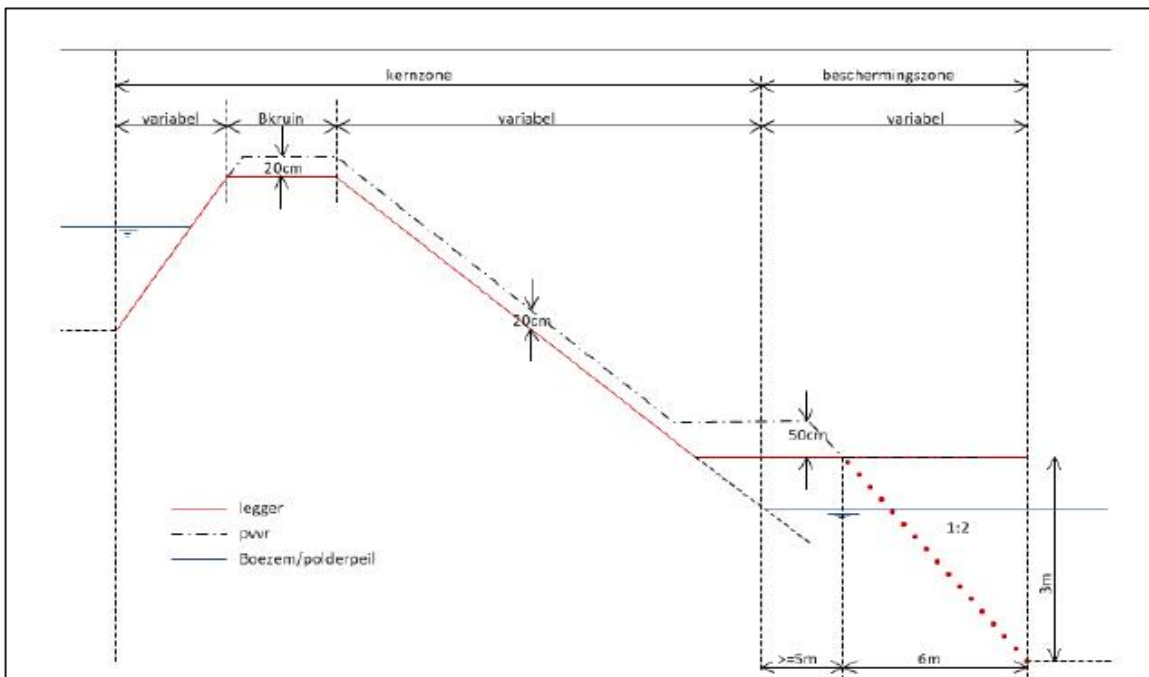
Om veiligheid te bieden tegen overstromingen en ter bescherming van onder meer de daarbij behorende waterkeringen hanteert Rijnland een Keur met gebods- en verbodsbepalingen. Onder voorwaarden is het mogelijk om met een watervergunning vrijstelling van de verbodsbepalingen te geven. Het waterkeringenbeleid van Rijnland is vastgelegd in de Nota Waterkeringen uit 2013.

Op grond van dit beleid is de hoofddoelstelling van het beheer van de waterkeringen: *het op het vereiste niveau brengen en houden van de waterkerende functie van de regionale en primaire keringen, nu en in de toekomst en met oog voor andere belangen*. Deze hoofddoelstelling kan uitgesplitst worden in de volgende subdoelstellingen:

1. Veilige keringen;
2. Toekomstvastе keringen;
3. Met waar mogelijk medegebruik.

Onder veilige keringen (1) verstaat Rijnland keringen die voldoen aan de voor die kering geldende normen en die inspecteerbaar en onderhoudbaar zijn. Bij toekomstvastе keringen (2) staan robuuste waterkeringen en adaptief beleid centraal. Robuust wil zeggen dat in het ontwerp rekening wordt gehouden met toekomstige ontwikkelingen en onzekerheden, zodat er een kadeverbeteringsontwerp ontstaat dat tijdens de planperiode blijft functioneren zonder ingrijpende en kostbare aanpassingen en dat tevens uitbreidbaar is, indien dat economisch verantwoord is. Uitgangspunt is dat keringen niet vaker dan eens in de dertig jaar verbeterd hoeven te worden. Adaptief beleid vertaalt zich voor waterkeringen in het maken van ruimtelijke reserveringen.

De 'Legger regionale keringen' van Rijnland beschrijft de zonering van een waterkering. Deze zonering bestaat onder andere uit een kernzone en een beschermingszone (zie Figuur 2-1). Eveneens bevat een kering een profiel van vrije ruimte (pvvr).

Figuur 2-1 Zonering van de waterkering

Ter bescherming van de waterkering zijn voor de verschillende zones en het profiel van vrije ruimte regels opgesteld in de Keur van Rijnland. In de huidige situatie ligt de kruin van de kering op de weg Nesse. In de nieuwe situatie blijft de weg op de kruin van het grondlichaam liggen, terwijl de oplossing, een stalen damwand, in het buitentalud wordt aangebracht. Het is in de Legger van Rijnland niet mogelijk om een kering vervangende constructie op te nemen. In dit geval blijft de hartlijn (en dus ook alle eisen aan de kering) uitgaan van een grondconstructie.

2.5 Beleid Gemeente Alphen aan de Rijn

Voor het plangebied van vak 6 is het bestemmingsplan *Alphen Stad (22-02-2018)* van toepassing.¹

Het beleid van de gemeente Alphen aan de Rijn voor de invulling van de zorgplichten afvalwater, hemelwater en grondwater is vastgelegd in een verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) voor de periode 2016-2020.

Het GRP bevat het beleid voor de invulling van de wettelijke gemeentelijke watertaken. Deze watertaken bestaan uit zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater:

- **Zorgplicht inzameling stedelijk afvalwater**
Gemeenten hebben op grond van de Wet milieubeheer een zorgplicht voor de inzameling van stedelijk afvalwater. Deze zorgplicht dient mede ter implementatie van de EU-richtlijn stedelijk afvalwater en sluit aan op de zorgplicht van de waterschappen om het stedelijk afvalwater te zuiveren alvorens het terug in het milieu wordt gebracht.
- **Zorgplicht hemelwater**
Burger en bedrijven zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het hemelwater (regen- en smeltwater) dat op hun terrein komt. Op grond van deze zorgplicht ligt er pas een taak voor de gemeente als burger of bedrijf zich in alle redelijkheid niet kan ontdoen van het hemelwater op zijn terrein.
- **Zorgplicht grondwater**
Burgers en bedrijven zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de gevolgen van overtollig grondwater of een lage grondwaterstand. Deze zorgplicht houdt in dat de gemeente het eerste aanspreekpunt is bij problemen met de grondwaterstand in het stedelijk gebied. Daarnaast heeft de gemeente een zorgplicht voor de grondwaterstand in de openbare ruimte.

Het beleid in het GRP bevat een aantal speerpunten voor de planperiode. Belangrijkste daarvan voor dit plan zijn samenwerking in de waterketen, volksgezondheid, aanpassing aan klimaatverandering en duurzaamheid.

Stedelijk Waterplan Alphen aan den Rijn 2008

Gemeente Alphen aan den Rijn en het hoogheemraadschap van Rijnland hebben samen het Stedelijk waterplan Alphen aan den Rijn opgesteld. Het waterplan heeft als doel een visie en een uitvoeringsplan vast te stellen voor het verbeteren van het totale watersysteem en het waterbeheer in Alphen aan den Rijn voor de periode tot 2017 met een doorkijk naar 2025. Het gaat om het verbeteren van de waterkwaliteit, het voorkomen van wateroverlast, maar ook om het ontwikkelen van kansen op het gebied van beleving van het water, ecologie en waterrecreatie.

Structuurvisie De Stad van Morgen

Water en groen zijn beeldbepalende elementen die de basis vormen voor een duurzame economische en ruimtelijke ontwikkeling en een aantrekkelijke leefomgeving. Binnen de gemeente is er een sterke fysieke en programmatische relatie tussen stad en buitengebied met attractieve en toegankelijke groen- en waterstructuren. De natuur van het weidse polderlandschap en de waterpartijen vormen samen met de talrijke, hoogwaardige sport- en recreatievoorzieningen uitstekende voorwaarden voor een gezonde leefwijze in een attractieve leefomgeving.

Meer concreet, Alphen aan den Rijn is gesitueerd binnen een rijk netwerk van water. De Oude Rijn is beeldbepalend voor de stad. De Heimanswetering en het Aarkanaal, de Dijksloot, de Kromme Aar, de Molenwetering en de Alphense Wetering zijn van belang in het Alphense waternetwerk. Door de ruimtelijke ontwikkelingen van Alphen aan den Rijn in de afgelopen decennia zijn onderdelen van het waternetwerk verbroken of verborgen. De visie neemt het waternetwerk als een van de belangrijke uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van Alphen aan den Rijn.

Visie op Water

¹ Plan: Alphen Stad

Op het kruispunt van twee belangrijke doorgaande vaarroutes ligt Alphen aan den Rijn op een strategische plek in het Groene Hart. Dit betreft gemeentelijk vaarwater, niet de Gouwe waar dit projectplan op toeziet. De Staande Mast Route en de Oude Rijn worden intensief gebruikt en vormen een belangrijke schakel in het Hollandse Plassengebied, een aangesloten waterrecreatiegebied bestaande uit een netwerk van grotere en kleinere plassen. Er gebeurt van alles rondom de vaarwegen in Alphen. Het op orde houden en ontwikkelen van het vaarwegennetwerk vergt een blijvende inspanning van de gemeente. Vanuit de Visie op Water vloeit voort dat de van belang zijnde watergangen beschermd worden.

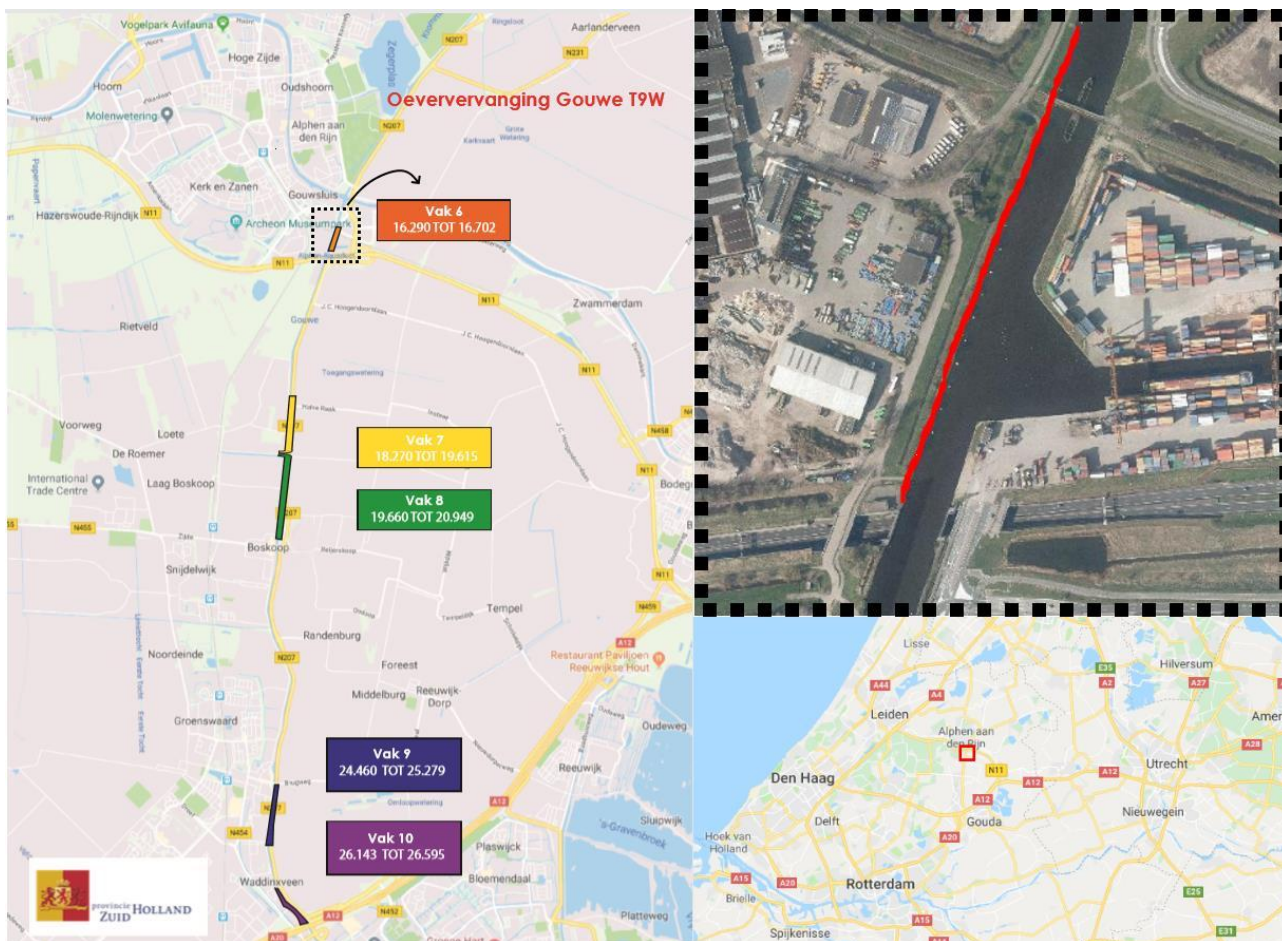
3 PROJECTBESCHRIJVING

Dit project omvat de vervanging van in totaal circa 4,3 kilometer oever, verspreid over vijf locaties aan de westzijde van de Gouwe. Doel van de serie onderhouds- en verbetermaatregelen op deze vijf locaties is het technisch dusdanig verbeteren van de kwaliteit van de provinciale oevers, zodat deze de komende 100 jaar geen groot onderhoud nodig hebben. De focus van dit projectplan is vak 6.

3.1 Huidige situatie

Het traject van vak 6 heeft een lengte van 395 meter. Het is gelegen ter hoogte van de Overslag Terminal Alphen in Alphen aan den Rijn. De locatie is te vinden in onderstaand Figuur 3-1.

Momenteel wordt het achterland, polder Alpherhoorn, beschermd tegen hoogwater door een gronddijk. Deze gronddijk loopt nu langs het gehele vak 6. De gronddijk is vastgesteld in de Legger van Rijnland met een kruinhoogte van -0,1 m NAP, terwijl het bovenpeil van de watergang -0,62 m NAP is. De kruinbreedte van de dijk is 1,5 m en zowel het binnen-als buitentalud zijn 1:3. Een talud met een helling van 1:3 betekent dat er een verticaal hoogteverschil van 1 meter gelijkmatig over 3 meter horizontaal afloopt.

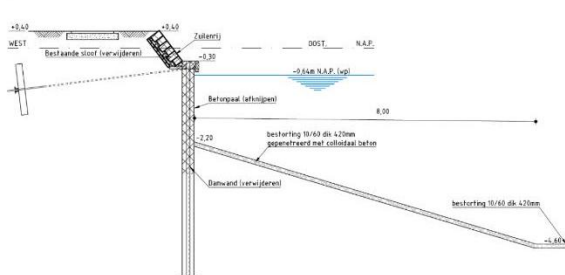
Figuur 3-1 Ligging van het vak

3.2 Ontwerputgangspunten oeverconstructie

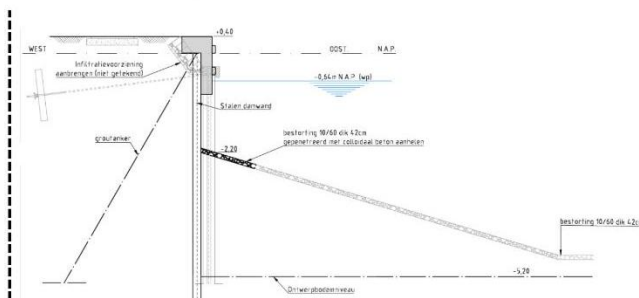
Voor het grootste gedeelte van het traject is er in het ontwerp uitgegaan van overwegend oevertype 4 (zie figuur 3-2), en een klein stuk oevertype 3². Bij dit oevertype 3 wordt het zetsteen talud aangebracht op de damwand en niet aan de landzijde ervan. Een zetstenen oever past voornamelijk in een landelijk omgeving. De oever stimuleert toegankelijkheid van en naar de vaarweg. De oever heeft een vriendelijke uitstraling vanwege de geleidelijke overgang van water naar land. Het klotsgeluid is minimaal waardoor de oever geschikt is nabij particuliere percelen.

Vak 6 - Oevertype 4

Onderdeel	
Damwand	Niet gecoat, bovenkant damwand onder winterstreefpeil
Gording	Kunststof in stalen profiel
Ontwerplevensduur	100 jaar
Veiligheid	Gordinghoogte
Ecologisch	N.v.t.
Opmerking	Taludversteving door gebiedseigen grond. Indien nodig aangevuld met rivierklei, indien nodig aangevuld met grote fractie steenbestorting

Bestaand

Referentieontwerp

Figuur 3-2: Oevertype vak 6. Links onder: Bestaande oeverconstructie. Rechts onder: Referentieontwerp van de oeverconstructie (voorbeeld van oevertype 3).

3.2.1 Sterkte, stabiliteit en vervorming

De oeverconstructie is getoetst op sterkte, stabiliteit en vervorming. Hiervoor zijn meerdere berekeningen uitgevoerd, waarbij gelet is op de afhankelijkheid van de interactieformules tussen moment, dwarskracht en normaalkracht. Er is ook getoetst op plooi en knik. De toetsing heeft plaatsgevonden aan de hand van NEN-EN 1993-5 in combinatie met NEN-EN 1993-1-1. Deze toetsing gaf een goed resultaat.

3.2.2 Positie nieuwe oeverconstructie

Een belangrijk uitgangspunt in het ontwerp is dat er geen bergend wateroppervlak wordt ingenomen ten opzichte van de bestaande situatie. Binnen het ontwerp is hier op een drietal manieren rekening mee gehouden:

- De nieuwe damwand wordt voor het grootste deel (65%, lengte van 256 m) kort achter de bestaande beschoeiing geplaatst aan de landzijde. Het overige deel (35%, lengte 139 m) heeft een afwijkende

² Handboek Ontwerpcriteria Vaarwegen versie 1.0 juni 2017

constructie. Hier wordt de nieuwe damwand niet achter maar kort voor de bestaande beschoeiing geplaatst aan de waterzijde;

- Over het hele traject wordt de aanwezige stortsteen voor de bestaande oever verwijderd. Hierdoor neemt het doorstroomprofiel van de watergang toe.
- De nieuwe damwand wordt verankerd met zogenaamde groutankers. In het contract met de aannemer is opgenomen dat de ankers niet onder bebouwing geplaatst dienen te worden, tenzij er geen goed alternatief is.

3.3 Wijzigingen ten opzichte van bestaande constructie

Ten opzichte van de bestaande constructie brengt de nieuwe damwand een aantal wijzigingen met zich mee. Ten eerste worden er groutankers geplaatst in plaats van klapankers. De groutankers zitten niet, zoals de klapankers, onder een hoek van 90 graden bevestigd in de bodem. Verder wordt er geen basalttalud teruggeplaatst maar een deksloof met hangschort. Ook wijzigt de plaats van de damwand ten opzichte van de huidige constructie. De nieuwe damwand wordt namelijk voor de oude damwand geplaatst.

4 VOORBEREIDING EN UITVOERING

Om een compleet beeld te schetsen van de werkzaamheden zijn onderstaand de planning en omgevingsfactoren opgenomen van het daadwerkelijk plaatsen van de oeverconstructie en welke voorbereidingen tot de uitvoering zijn genomen

4.1 Onderzoeken

In onderstaand tabel zijn alle uitgevoerde onderzoeken en inventarisaties weergegeven voor vak 6. Per onderdeel is aangegeven wanneer het onderzoek is uitgevoerd en door wie.

Onderzoek	Datum	Uitgevoerd door
Bureaustudie		
Onderzoek niet gesprongen conventionele explosieven (PRA-CE)	03-10-2017	Envita Almelo
Onderzoek flora en fauna	10-07-2017	Arcadis
Beoordeling beschikbaar archeologisch onderzoek	10-04-2017	Arcadis
Aanvullend archeologisch onderzoek	10-07-2017	Arcadis
Onderzoek schadegevoeligheid	13-11-2017	Arcadis
Projectgebonden Risico Analyse	25-07-2017	Envita
Veld onderzoeken		
Milieukundig onderzoek (Water)bodem onderzoek Verhardingsonderzoek	02-11-2017 07-09-2017	Envita Almelo Roelofs
Proefsleuven (inventarisatie puin, obstakels en kabels en leidingen)	22-12-2017	Vollmüller
Onderzoek aanwezigheid bodembescherming	01-11-2017	Lankelma
Onderzoek grondwaterstand	07-09-2017	Envita
Geotechnisch onderzoek	30-10-2017	Lankelma
Peilingen vaarwegbodem	22-05-2017	Geo-XYZ
Laserscan en multibeam	22-05-2017	Geo-XYZ
Camera inspectie	16-06-2017	Geo-XYZ
Kabels en leidingen		
Klic-melding	Februari 2017	Arcadis
Verleggingsplan k&l	02-08-2017	Arcadis
Aanlansen k&l kruisingen	02-08-2017	Terra Carta
V&G plan	06-11-2017	Arcadis

4.2 Toestemmingen en besluiten

Toestemmingen

Voor de kadeverbetering bij vak 6 is een aantal toestemmingen en besluiten benodigd. Dit zijn:

- Besluit op de vorm-vrije m.e.r. Besluit is als bijlage 2 toegevoegd aan dit projectplan.
- Een omgevingsvergunning van de gemeente Alphen aan den Rijn. Deze wordt nog aangevraagd door de aannemer in opdracht van de provincie Zuid-Holland
- Een watervergunning van het Hoogheemraadschap Rijnland voor het slopen en aanbrengen van de oeverconstructie binnen de kernzone van de regionale kering. Deze vergunning wordt nog aangevraagd.

Recht in verband met plaatsing verankering:

De volgende stappen worden gevolgd als het gaat om de toestemming tot het aanbrengen van ankers onder het eigendom van particulieren.

1. Zakelijk recht overeenkomst

Om verankering onder het eigendom van particulieren aan te mogen brengen, heeft de provincie toestemming nodig. Deze toestemming en bijbehorende voorwaarden zijn vastgelegd in een overeenkomst zakelijk recht. In de overeenkomst zijn tevens diverse bepalingen opgenomen die een garantie geven op het monitoren van trillingen, het uitvoeren van een voor- en na-opname van de eventueel aanwezige bouwwerken en op herstel van eventuele schade. De provincie heeft een voorkeur voor het aangaan van een overeenkomst zakelijk recht omdat deze de bewoners een betere positie toekent (in het privaatrecht).

2. Gedoogsituatie (5.14 waterwet)

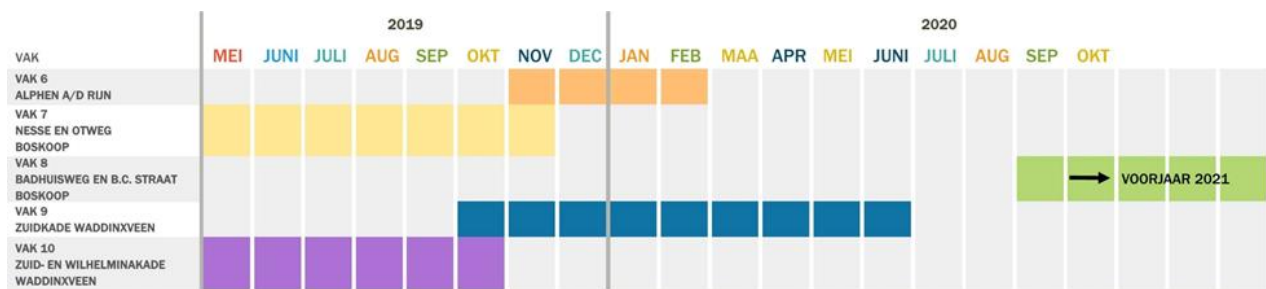
Indien er niet tot overeenstemming kan worden gekomen ziet de provincie zich genoodzaakt tot het opleggen van een gedoogplichtbeschikking als bedoeld in artikel. 5.24 Waterwet.

Art. 5.24 Waterwet

De beheerder kan, voor zover dat voor de vervulling van zijn taken redelijkerwijs nodig is, rechthebbenden ten aanzien van onroerende zaken de verplichting opleggen om de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk en de daarmee verband houdende werkzaamheden te gedogen, wanneer naar zijn oordeel de belangen van die rechthebbenden onteigening niet vorderen.

4.3 Planning

De planning van de uitvoeringswerkzaamheden is als volgt:

Deze planning is onder voorbehoud van wijzigingen door onvoorziene omstandigheden (b.v. onwerkbaar weer)

4.4 Uitvoeringsaspecten

Bij de uitvoering van het werk wordt overlast aan omgevingsverkeer (weggebruikers en vaarweggebruikers) zoveel mogelijk voorkomen. Zo blijft de openbare weg op de dijk tijdens de uitvoering toegankelijk voor de weggebruikers. Ook de vaarweg blijft toegankelijk tijdens de uitvoering. Er is goed gekeken naar de (stedelijke) omgeving; daarop zijn de werkzaamheden aangepast. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt door een onafhankelijke partij een vooropname gedaan van de woningen van particulieren nabij de werkzaamheden. Na de werkzaamheden wordt opnieuw een opname van de woning gedaan om vast te

kunnen stellen of de werkzaamheden een negatief effect kunnen hebben gehad. In de volgende paragraaf wordt beschreven hoe hier, indien dit voorkomt, mee om wordt gegaan.

4.5 Wijze van uitvoering

Langs de Wetsgouweweg in Alphen aan den Rijn ter hoogte van Overslag Terminal Alphen (OTA) wordt een oevertraject met een lengte van ongeveer 0.4 km vervangen. De bestaande grondkerende constructie bestaat uit verschillende constructies, namelijk:

- Een stalen damwand met een betonnen deksloof of
- Een betonnen L-muur op palen met stalen damwand of
- Een verankerde damwand afgewerkt met prefab betonelementen.

4.6 Schade, klachten en hinderbeleving

Schadeprotocol

De provincie en de aannemer hanteren een schadeprotocol waarbij tijdens de uitvoering en tot 6 maanden na oplevering van de werkzaamheden de garantietermijn van de aannemer geldt. Vanaf 6 maanden na oplevering van de werkzaamheden is de schade onder garantie/verantwoording van de provincie. Het schadeprotocol is opgenomen in bijlage 3.

Klachtenprocedure

Ondanks hinderbeperkende maatregelen en de toepassing van communicatiemiddelen kan het zijn dat een stakeholder een klacht heeft. Iedere klacht wordt op een adequate wijze afgehandeld om de beleving van het project bij de stakeholder niet negatief te beïnvloeden. Hiervoor is onderstaand proces (zie Tabel 4-1) opgezet voor het afhandelen van klachten. Een belangrijk onderdeel van het proces is het registreren en delen van de klacht en de daarbij horende afhandeling. Iedere klacht wordt opgenomen in een klachtenregister waarin de contactgegevens van de melder, status, inhoud van de klacht en eventuele acties zijn vermeld.

Tabel 4-1: Proces klachtenafhandeling

Actie	
1.	Klacht komt binnen (per e-mail of telefonisch).
2.	Klacht wordt doorgezet naar de opdrachtgever.
3.	Contact opnemen met de melder en eventuele maatregelen bespreken - > Klacht opnemen in het klachtenregister
4.	Als dit voor de vastgestelde maatregelen mogelijk is wordt de omgevingsmanager direct ingeschakeld om de maatregelen door te voeren. Anders worden de maatregelen teruggekoppeld richting de melder, uitvoerder en overige projectleden met een tijdsplanning voor de te treffen maatregelen.
5.	Na uitvoeren van de maatregelen evalueren we de maatregelen en het effect met de melder.
6.	De Opdrachtgever ontvangt een melding van de tevreden afhandeling en de klacht wordt als afgehandeld opgenomen in het klachtenregister.

Hinderbeleving

Het werk wordt gerealiseerd met minimale hinder voor de omgeving en met optimaal draagvlak. Ook wordt er onderzoek gedaan naar de hinderbeleving. Doelstelling hierbij is dat het percentage bewoners dat voor

het hinderthema Wonen minimaal een 7 geeft niet lager mag zijn dan 70%. Verder dient het percentage bewoners dat voor het hinderthema Communicatie minimaal een 7 geeft niet lager te zijn dan 50%.

4.7 Beheer en onderhoud

Tijdens de werkzaamheden en tot zes maanden na de uitvoering blijft beheer en onderhoud de verantwoordelijk van aannemer. Na 6 maanden valt het beheer en onderhoud onder verantwoording van de Provincie volgens de ISO 55001 certificeringsnorm welke eisen stelt aan het onderhoudssysteem van een organisatie. Het toekomstig beheer en onderhoud blijft onder de verantwoordelijkheid van Provincie Zuid-Holland.

4.8 Communicatie

4.8.1 Stakeholders

Om de belangrijkste aandachtspunten vanuit de omgeving inzichtelijk te krijgen, is er met verschillende stakeholders gesproken:

- **De gemeente Alphen aan de Rijn** ten behoeve van vergunningen, wegbeheer/onderhoud en beperken overlast.
 - *Belang:* Borgen van een goede, veilige leefomgeving (geen hinder voor burgers, voorkomen van klachten en borgen bereikbaarheid en veiligheid).
 - *Frequentie contact:* De gemeente wordt minimaal maandelijks over de voortgang van de werkzaamheden op de hoogte gehouden.
- **Hoogheemraadschap Rijnland (HRRL)**. HRRL is zowel Bevoegd Gezag als samenwerkingspartner ten behoeve van vak 6.
 - *Belang:* Beschermen en onderhouden van dijken en oevers.
 - *Frequentie contact:* Wekelijks telefonisch contact vanaf indienen vergunning
- **Provincie Zuid-Holland** is de vaarwegbeheerder.
 - *Belang:* Beperken hinder voor scheepvaart en overige stakeholders, goede afstemming en communicatie richting de omgeving.
 - *Frequentie contact:* Naar gelang de behoefte, minimaal 1x per 2 weken telefonisch contact.
- **Gebruikers vaarweg: Schuttevaer, Alpherium, Rederij**
 - *Belang:* Beperken hinder op de vaarweg
 - *Frequentie contact:* Naar gelang de behoefte
- **Aanwonenden**
 - *Belang:* Geen schade, beperking van overlast door geluid en trillingen, goede communicatie en afstemming
 - *Frequentie contact:* Na de startbrief 1x per maand en vanaf start van het gehele project een wekelijkse update
- **Weggebruikers**
 - *Belang:* Beperken verkeershinder, goede verkeerscommunicatie
 - *Frequentie contact:* Via bebordingen

De stakeholders hebben tijdens het gesprek hun wensen doorgegeven. Een deel van deze wensen is meegenomen in het verdere ontwerp.

4.8.2 Omgeving

Er worden verschillende communicatiemiddelen ingezet om de omgeving tijdens de werkzaamheden te informeren en betrekken:

- Medio november 2018 is in **een startbrief** aangegeven wat de bewoners de komende periode kunnen verwachten en hoe de planning er uitziet.
- **Omgevingsapp:**
 - Binnen dit project wordt gebruik gemaakt van een omgevingsapp die bewoners kunnen downloaden op hun smartphone, tablet of computer. Met deze app wordt een breder publiek bereikt, de omgeving sneller geïnformeerd en is PZH en aannemer (laagdrempelig) bereikbaar voor de omgeving. De volgende onderdelen zijn verwerkt in de app:
 - Een wekelijkse nieuwsupdate met foto's

- Vragen- en/of klachtenformulier
- Projectkaart
- Planning en fasering
- Verkeerssituatie
- Belfunctie
- **Voortgang en update per mail:**
 - Update voortgang per e-mail. Iedere week wordt een digitale nieuwsupdate per e-mail uitgebracht, waarin de voortgang en planning aan de orde komt evenals andere wetenswaardigheden. Iedere belangstellende kan zich hiervoor aanmelden.
- **Directe communicatie:**
 - Tijdens de persoonlijke gesprekken worden de stakeholder geïnformeerd. Daarbij worden ook de communicatiemiddelen besproken die het beste kunnen worden ingezet ten aanzien van de collectieve informatievoorziening.

Op gezette tijden wordt formeel en/of informeel contact gehouden. De frequentie waarmee contact gehouden wordt, zal tijdens het eerste overleg afgestemd worden (m.n. de controlemomenten bij vergunningverleners). Met name wijzigingen in uitvoeringswijzen en de planning dienen zo snel als mogelijk direct te worden gecommuniceerd met de betrokken partijen. Alle contacten, zowel de formele als de informele, worden vastgelegd in bezoekverslagen en opgeslagen binnen het dossier van de stakeholders.

Voor iedere stakeholders wordt een dossier aangemaakt, met goedkeuring van de stakeholder , waarin (eventuele) gespreksverslagen, bouwkundige voor- en eindopnames, gemaakte afspraken en vragen worden geregistreerd. De desbetreffende stakeholder ontvangt na afloop van de werkzaamheden een kopie van dit dossier.

- **Bewonersavonden**
 - Er worden een aantal bewonersavonden georganiseerd, waaronder bij de start van de werkzaamheden.

5 RECHTSBESCHERMING

5.1 Procedure projectplan

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden ingevolge artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht bij de provincie een gemotiveerd bezwaarschrift indienen. Dit bezwaarschrift moet binnen zes weken na de dag van verzending of uitreiking van het besluit worden toegezonden, onder vermelding van "Awb-bezwaar" in de linkerbovenhoek van enveloppe en bezwaarschrift. Het bezwaar moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, ter attentie van het Awb-secretariaat, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Krachtens artikel 6:16 van de Awb schorst het bezwaar de werking van dit besluit niet. Gelet hierop kan - als tegen dit besluit bezwaar wordt aangetekend - ingevolge artikel 8:81 van de Awb bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank 's-Gravenhage, sector Bestuursrecht, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag (bezoekadres: Prins Clauslaan 60 te Den Haag) een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend. Van een verzoek om een voorlopige voorziening dient een kopie te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag

- 6 BIJLAGEN**
- 6.1 Referentie ontwerp vak 6**
- 6.2 Besluit vorm-vrije m.e.r.**
- 6.3 Schadeprotocol**

COLOFON

PROJECTPLAN WATERWET
OEVERVERVANGING T9 GOUWE VAK 6

KLANT

Provincie Zuid-Holland

AUTEUR

[REDACTED]

PROJECTNUMMER

C03061.000283

ONZE REFERENTIE

084001744 0.1

DATUM

10 oktober 2019

STATUS

Definitief

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 4205
3006 AE Rotterdam
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com